

تأثیر تغییرات فصلی و ماهانه عوامل زیست محیطی بر روی اکولوژی رویش های جلبکی سواحل بندر لنگه

جلوه سهرابی پور¹؛ رضا ربیعی^{1*}

¹ مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی هرمزگان

*مسئول مکاتبات: r.rabiei6746@gmail.com

چکیده: جلبکها به عنوان تولیدکنندگان اصلی اکوسیستم های دریایی و اقیانوسی نقش به سزایی در زنجیره حیات این اکوسیستم های عظیم دارند. جلبکها علاوه بر فراهم آوردن منابع غذایی و زیستگاه برای موجودات دریایی در زندگی روزمره انسان نیز نقش درخور توجهی به طور مستقیم و غیرمستقیم دارند. حضور هر ارگانیسم دریایی در سبد غذایی انسان مرهون وجود جلبک های ریز و درشت دریایی است. تغییرات اقلیمی ناشی از اثر گلخانه ای است که به دلیل افزایش میزان دی اکسید کربن و سایر گازها در اتمسفر زمین ایجاد شده که از آثار آن افزایش گرمایش جهانی خشکی ها و اقیانوس ها و نیز اسیدی شدن دریاها و اقیانوس ها است. رویشگاه های جلبکی به عنوان حلقه نخستین زنجیره غذایی و مامن حیات در اکوسیستم های ساحلی با تأثیرپذیری از این تغییرات موجب دگرگونی شدیدی در سایر جوامع زیستی اکوسیستم های دریایی می شوند. بررسی نحوه رفتار اکولوژیک جلبکها در مقابل تغییرات عوامل زیست محیطی سالانه می تواند بیانگر پاسخ های اکولوژیک این رویشها در تغییرات کوتاه مدت عوامل اقلیمی باشد. تحقیق حاضر که در طی سال های 81-1380 در سواحل بندر لنگه صورت گرفته به عنوان یک سند علمی از گذشته مطالعات در خصوص اکولوژی رویش های جلبکی بخشی از سواحل ایرانی خلیج فارس، می تواند به عنوان مبنایی برای مقایسه و درک تغییرات ایجاد شده در حال حاضر و آینده های دور و نزدیک زیستگاه های ساحلی منطقه مورد توجه محققین این حوزه قرار گیرد. در این مطالعه که در سه ایستگاه ساحلی شهرستان بندر لنگه که هر کدام واجد ویژگی های متفاوتی از بستر رویشی بودند، نمونه برداری به صورت ماهیانه در امتداد ترانسکت های دائمی و با استفاده از روش ترانسکت کوادرات انجام گرفته و با تفکیک و شناسایی تک تک گونه ها میزان بیومس سالانه، فصلی و ماهانه هر گونه تعیین گردیده و تغییرات تنوع و تراکم گونه ها در مقایسه با فاکتورهای متعدد زیست محیطی مورد بررسی قرار گرفته است. پرتنوع ترین شاخه جلبکی جلبک های قرمز بوده و جلبک های سبز و قهوه ای و انواع سیانوفیسه ها و علف های دریایی در مراتب بعدی تنوع قرار داشتند. از لحاظ عملکرد تولید، جلبک های قهوه ای رتبه نخست تولید را به خود اختصاص داده و جلبک های قرمز، سبز، سیانوفیسه و علف های دریایی به ترتیب در مراتب بعدی قرار می گرفتند. تغییرات الگوی ماهیانه گونه های مختلف گروه های جلبکی و نحوه پاسخ آنها به فاکتورهای محیطی از عمده دست یافت های این مطالعه بود که در این مقاله ارائه خواهد گردید.

کلیدواژه ها: خلیج فارس، بندر لنگه، رویش های جلبکی، علف های دریایی، اکولوژی، تغییرات اقلیمی